

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1074/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/74. valamint 78. számú végzése és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.750.899/2022/2. számú végzése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 365. § (2) bekezdésének *b*) pontja, valamint a 426. § (1) bekezdés „e határozat ellen külön fellebbezésnek van helye” szövegrésze ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A dr. Galambos Károly ügyvéd által képviselt indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLl. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] 1.1. Az indítványozó 2023. május 9-én benyújtott alkotmányjogi panaszában két végzés, a Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/78. számú, fellebbezés visszautasításáról szóló, és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.750.899/2022/2. számú, a fellebbezés visszautasításáról szóló végzést helybenhagyó végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] Kérte továbbá e végzésekkel kapcsolatban két jogszabályhely, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 365. § (2) bekezdésének *b*) pontja és a 426. § (1) bekezdése „e határozat ellen külön fellebbezésnek van helye” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is.
- [4] Az Alkotmánybíróság főtitkárának felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszában, a 2023. július 24-én érkezett beadványában az indítványozó kezdeményezte egy harmadik végzés, a Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/74. számú, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet elutasító végzése megsemmisítését is.
- [5] 1.2. Az alkotmányjogi panasz előzményéhez tartozik, hogy a Pécsi Törvényszék 2022. február 8-án meghozott és jogerős 10.K.700.970/2020/65. számú ítéletével elutasította az indítványozó keresetét a Baranya Megyei Kormányhivatal által kibocsátott fizetési meghagyással összefüggésben.

- [6] Az ítélet alapjául szolgáló eljárás lényege szerint a Baranya Megyei Kormányhivatal 2020. április 7-én fizetési meghagyást bocsátott ki, amelyben kötelezte az indítványozót 4 353 079 Ft megfizetésére. A fizetési meghagyás szerint egy baleset kapcsán lefolytatott megtérítési eljárás során megállapították, hogy egy motorkerékpáros sérülésének bekövetkezésében az indítványozót felelősség terheli, ezért a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 68. §-a szerint felelősséggel tartozik a sérülés miatt felmerült egészségbiztosítási ellátások költségeiért. Az indítványozó a fizetési meghagyással szemben keresettel fordult a Pécsi Törvényszékhez.
- [7] A Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/65. számú ítéletével elutasította az indítványozó keresetét. Az indítványozó 2022. május 8-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be ez ellen az ítélet ellen az Alkotmánybírósághoz, amelyről az Alkotmánybíróság 2023. február 7-én döntött [3095/2023. (III. 1.) AB végzés].
- [8] A harmadik, az alkotmányjogi panasz kiegészítésében támadott, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet elutasító végzésnek az előzménye, hogy az indítványozó kérte, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a 2022. május 8-i alkotmányjogi panaszában támadott ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig függesztesse fel. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 426. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokon eljáró bíróság az alkotmányjogi panaszban támadott határozat végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggesztheti, e határozat ellen külön fellebbezésnek van helye.
- [9] Az indítványozónak a Pécsi Törvényszékhez 73. sorszám alatt végrehajtás felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmét a Törvényszék elutasította (74. sorszámú végzés).
- [10] E végzés ellen az indítványozó 2022. augusztus 9-én fellebbezést terjesztett elő, a fellebbezést a Törvényszék [mint törvényben kizártat, utalva a Pp. 426. § (1) bekezdésére és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 102. § (1) bekezdés *b*) pontjára] visszautasította (78. sorszámú végzés). A végzés indokolása szerint, amennyiben a bíróság a felfüggesztés iránti kérelem elutasításáról dönt, úgy ezen határozat ellen külön fellebbezésnek helye nincs, figyelemmel arra a körülményre, hogy a Pp. a fellebbezést kizárólag a felfüggesztés elrendelése esetére állapítja meg.
- [11] A végzés ellen az indítványozó fellebbezett. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy mind a végrehajtás felfüggesztéséről rendelkező, mind a kérelmet elutasító határozat ellen – a Pp. 426. § (3) bekezdésében, valamint 365. § (2) bekezdés *b*) pontjában foglaltakra figyelemmel – külön fellebbezésnek van helye.
- [12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését – a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 109. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

- [13] 1.3. Az indítványozó – az előzmények, a Pp. 426. § (1) bekezdésére hivatkozó, felfüggesztés iránti kérelme, az eljárás, a fellebbezései, a bírói döntések, a jogszabályok ismertetése és a jogorvoslattal összefüggő alkotmánybíróági határozatok, valamint különvélemények felhívása mellett – kiegészített alkotmányjogi panaszában több alaptörvényi rendelkezést megjelölve [ezek: az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdése, IV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és (7) bekezdése, továbbá XV. cikke, valamint Q) cikke] lényegében az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének, a jogorvoslathoz való jogának a sérelmére hivatkozva kérte mindhárom bírósági döntés és a fellebbezéséről döntő végzésekben az indítvány szerint alkalmazott egyes jogszabályhelyek, a Pp. 365. § (2) bekezdésének *b)* pontja és 426. § (1) bekezdése megsemmisítését.
- [14] Az indítvány lényege szerint az indítványozó rendes jogorvoslatot terjesztett elő a törvényszék 74. sorszámú, felfüggesztés iránti kérelmét elutasító végzés ellen, amit a bíróság nem bírált el érdemben. A Pp. nem sarkalatos, ezért nincs indok arra, hogy az Alaptörvénynek a jogorvoslati jogról szóló XXVIII. cikk (7) bekezdésétől a bíróságok eltérjenek. A panasz szerint a Pp. a 426. § (1) bekezdése ama rendelkezéséből, hogy a felfüggesztő határozat ellen külön fellebbezésnek van helye, nem következik, hogy a végzés tartalma (felfüggesztés vagy a kérelem elutasítása) szerint kellene elbírálni, hogy a fellebbezési jog fennáll-e a végzés ellen. Ebből következően az indítványozó kérelmének elbírálása során hozott végzés ellen jogszabálysértő módon került sor az alapvető jogorvoslati jog, a fellebbezési jog kizárására. Ez a körülmény a két, a fellebbezést visszautasító és a visszautasító végzést helybenhagyó végzés alaptörvény-ellenességét is előidézte.
- [15] 1.4. Az igazságügyi miniszter 2023. október 2-án az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak alapján az ügyvel kapcsolatos álláspontjáról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot.
- [16] Az indítványozó 2024. január 9-én erre a beadványra észrevételt tett, az irat szerint arra tekintettel, hogy az ügy szerepel az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa 2024. január 9-i ülése napirendjén.
- [17] 2. Az alkotmányjogi panasz nem tesz eleget a befogadhatóság Abtv.-ben előírt feltételének.
- [18] 2.1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.

- [19] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a három végzést, és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a két jogszabályhelyet támadó panasz befogadhatóságát külön kell vizsgálni.
- [20] 2.2. Az indítványozó jogi képviselője a fellebbezés visszautasításáról szóló végzést helybenhagyó másodfokú végzést 2023. március 10-én vette át, az indítványozó az alkotmányjogi panaszt e végzések ellen 2023. május 9-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül – nyújtotta be jogi képviselő útján.
- [21] A harmadik végzést illetően azonban azt lehet megállapítani, hogy az Alkotmánybíróság főtitkárának hiánypótlásról szóló felhívását az indítványozó június 26-án vette át, és a hiánypótlást ugyan határidőben, július 24-én nyújtotta be, de az eredeti alkotmányjogi panaszban nem kezdeményezte a felfüggesztés iránti kérelmet elutasító végzés alkotmánybírói vizsgálatát; ennek a végzésnek az alaptörvény-ellenessége megállapítását az indítványozó július 24-én, az indítvány kiegészítésében kérte.
- [22] Ezért a Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/74. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan elkésett. Azt ezt a végzést támadó panaszt ebből az okból kellett visszautasítani [Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) pontja].
- [23] 2.3. Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát és az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]; az Abtv. 26. §-ában és 27. §-ában foglalt alkotmánybírói hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [24] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket és jogszabályi rendelkezéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], valamint az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [25] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének – a jogorvoslat hiányára alapozott – sérelmét formálisan indokolta, a két végzést, és a két jogszabályhelyet illetően. A többi, az alkotmányjogi panaszban felhívott alaptörvényi szabályt [az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdése, IV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, továbbá XV. cikke, valamint Q) cikke] illetően a panaszban nem szerepel az Abtv. szerinti előírásnak megfelelő indokolás [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont].
- [26] 2.4. A két végzést támadó panasszal kapcsolatban vizsgálni kell azt is, hogy a másodfokú bíróság végzése olyan bírói döntés-e, amely alkotmányjogi panasszal támadható. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [27] A törvényben kizárt fellebbezés visszautasítása tárgyában hozott bírói döntés az Abtv. 27. § (1) bekezdése alkalmazásában nem minősül az ügy érdemében hozott vagy

eljárást lezáró döntésnek. A végzést támadó panaszt ebből az okból kellett visszautasítani az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján.

- [28] 2.5. A két végzés alkalmazta a Pp. a 426. § (1) bekezdését. Ez az a rendelkezés, amelyből a végzésekből kitűnően az következik, hogy a fellebbezést a jelen esetben, mint törvényben kizártat vissza kellett utasítania. Vagyis e rendelkezés ellen az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz nyújtható be. Az Abtv. e szabálya szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be.
- [29] Nem alkalmazta a bíróság azonban a jelen ügyben a Pp. 365. § (2) bekezdésének *b*) pontját (eszerint fellebbezésnek van helye az elsőfokú bíróság végzése ellen, ha e törvény külön megengedi). E szabály úgy szerepel a másodfokú határozatban, mint amire az indítványozó hivatkozik a fellebbezése indokolásában. Ezért a Pp. 365. § (2) bekezdésének *b*) pontja elleni panaszt is vissza kellett utasítani az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján.
- [30] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [31] Az Alkotmánybíróság utal korábbi – a régi Pp-vel összefüggő – határozatára, miszerint „[ö]nmagában az a körülmény, hogy a jogalkotó bizonyos esetekben kizárja a fellebbezés lehetőségét, nem eredményezi a jogorvoslathoz való jog alkotmányosértő korlátozását.” {3084/2018. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [33]}
- [32] A jelen alkotmányjogi panaszban nem szerepel olyan érv, amely kellően megalapozná, hogy a Pp. 426. § (1) bekezdése „e határozat ellen külön fellebbezésnek van helye” szövegrésze az Alaptörvényben szereplő jogorvoslathoz való jog sérelmét alappal felvethetné.
- [33] Az Alkotmánybíróság a 11/2023. (VI. 20.) AB határozatában korábbi döntéseire utalva (Indokolás [38]) kifejtette, hogy a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma a jogalkotótól azt követeli meg, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás. Továbbá az Alkotmánybíróság szerint a jogorvoslat biztosításának követelménye az érdemi határozatokra vonatkozik. Annak vizsgálata során, hogy mely döntés minősül ilyennek, a döntés tárgya és a személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta-e. A jelen esetben a panasz nem tartalmaz megfelelő érvelést arról, hogy a bíróság két végzése, a törvényben kizárt fellebbezés

visszautasításáról, ilyen döntés lenne, és ezért az alkalmazott jogszabály az Abtv. 29. §-a szerinti kérdést vetne fel.

- [34] A fentiekre figyelemmel az indítvány alapján a Pp. 426. § (1) bekezdés „e határozat ellen külön fellebbezésnek van helye” szövegrészével kapcsolatban nem merül fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségűként értékelhető kérdés. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján nem állapítható meg, hogy a mondott jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [35] 4. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, 27. § (1) bekezdésére, 52. § (1b) bekezdésére, 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *d)* és *h)* pontjaira tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2024. február 6.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszoniczné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró